

Alþingi
Erindi nr. P 135/2107
komudagur 10.4.2008

Umhverfisnefnd Alþingis
Unnur Kristín Sveinbjarnardóttir,
nefndarritari
Austurstræti 8 - 10
150 REYKJAVÍK

Reykjavík, 09. apríl 2008
Tilvísun: 2008020075/90.12
SE/BH
26.02.2008.

Efni: Umsögn um frumvarp til Skipulagslaga, þskj. 616, 374. mál.

Með bréfi dags. 26.febrúar 2008 er Vegagerðinni gefinn kostur á að koma að athugasemdum vegna frumvarps til nýrra Skipulagslaga sem til meðferðar er á Alþingi.

Skipulagslög hafa mikla þýðingu fyrir starfsemi Vegagerðarinnar og var stofnuninni gefinn kostur á að koma að athugasemdum við frumvarpsdrög á vinnslustigi. Tekið var mið af hluta athugasemda sem gerðar voru við frumvarpsdrögin. Eftirfarandi atriði var einnig bent á sem Vegagerðin telur að betur mætti fara:

Ákvæði 13. gr. frumvarpsins varðandi framkvæmdaleyfi.

Í 13. gr. frumvarpsins eru almenn ákvæði um framkvæmdaleyfi, s.s. skyldu til að sækja um leyfi o.fl. Í athugasemdum með 13. gr. segir að skýrt sé nú kveðið á um hvenær sækja beri um framkvæmdaleyfi, þ.e. ávallt skuli sækja um framkvæmdaleyfi ef framkvæmd hefur áhrif á umhverfið. Í því samhengi má benda á að í frumvarpinu er gert ráð fyrir að einungis meiri háttar framkvæmdir verði leyfisskyldar. Mikilvægt er að ekki komi upp óvissa um leyfisskyldu hvað þetta varðar og er því lagt til að orðalagi í athugasemdum við 13. gr. verði breytt að þessu leyti. Jafnframt verður ekki hjá því komist að benda á að til bóta væri ef ákvæðið væri skýrara þar sem mjög matskennt er hvenær framkvæmd telst „meiri háttar“. T.d. er engan mælikvarða að finna um það hvenær lagning vegar telst „meiri háttar“ í skilningi ákvæðisins. Getur þetta valdið verulegum vafa í framkvæmd. Af þeim sökum er gerð eftirfarandi breytingatillaga sem miðar að því að allar matsskyldar og tilkynningarskyldar framkvæmdir samkvæmt lögum um mat á umhverfisáhrifum, verði framkvæmdaleyfisskyldar. Minnt skal á að ein helstu rökin fyrir upptöku framkvæmdaleyfis á sínum tíma voru tengd mati á umhverfisáhrifum og nauðsyn þess að eftirlit væri með því að farið væri eftir úrskurði skv. þeim lögum.

Tillaga:

Með vísan til framangreinds er lögð til eftirfarandi breyting á 1. mgr. 13. gr. frumvarpsins auk þess sem breyta þyrfti náttúruverndarlögum samsvarandi:

„Afla skal framkvæmdaleyfis sveitarstjórnar vegna framkvæmda sem falla undir lög um mat á umhverfisáhrifum og ekki eru háð byggingarleyfi skv. lögum um mannvirki“.

Í 2. mgr. 13. gr. er vísað til náttúruverndarlaga nr. 44/1999 varðandi leyfisskyldu fyrir efnistöku. Vegagerðin hefur bent á að eðlilegra sé að skipulagslög kveði til hlýtar á um leyfisskyldu vegna efnistöku. Jafnframt er það afstaða Vegagerðarinnar að eðlilegra verði að teljast að sömu sjónarmið gildi um efnistöku og aðrar framkvæmdir. Þannig ætti annað tveggja að kveða á um að allar framkvæmdir, sem áhrif hafa á umhverfið, séu framkvæmdaleyfisskyldar, þ.m.t. efnistaka, eða láta nægja að leyfisskylda taki til framkvæmda, sem falla undir lög um mat á umhverfisáhrifum. Seinni kosturinn er eðlilegri að mati Vegagerðarinnar þar sem í lögum um mat á umhverfisáhrifum er að finna mælikvarða á það hvort framkvæmd kunni að hafa áhrif á umhverfið. Aðra skýra og hlutlæga mælikvarða er ekki að finna að því er séð verður. Ennfremur yrði til mikillar einföldunar að fara þá leið auk þess sem meiri líkur eru á að unnt verði að koma á samræmdri framkvæmd með þeim hætti um land allt en telja verður nokkurn misbrest þar á.

Tillaga:

Með vísan til framangreinds er lögð til eftirfarandi breyting á 2. mgr. 13. gr. frumvarpsins auk þess sem breyta þyrfti náttúruverndarlögum samsvarandi:

„Framkvæmdaleyfi vegna efnistöku skal gefið út til tiltekins tíma þar sem gerð er grein fyrir stærð efnistökusvæðis, vinnsludýpi, magni og gerð efnis sem heimilt er að nýta samkvæmt leyfinu, vinnslutíma og frágangi á efnistökusvæðinu.“

Ákvæði 39. gr. um deiliskipulag á landi í einkaeign. Skylda til að láta í té land til almannaþarfa.

Í 39. gr. er kveðið nánar á um deiliskipulag á landi í einkaeign og er ákvæðið óbreytt frá núgildandi lögum. Þar er m.a. kveðið á um að landeigandi skuli við deiliskipulagningu lands láta endurgjaldslaust af hendi þá hluta landsins sem skv. skipulaginu eru ætlaðir til almannaþarfa, s.s. undir götur, leikvelli og opin svæði, eða allt að þriðjung landsins. Vegagerðin hefur haldið því fram að skv. ákvæðinu beri að leggja endurgjaldslaust til land undir þjóðvegi með sama hætti og götur. Sömu rök um almannahagsmuni eigi við hvort sem um er að ræða götur í eigu sveitarfélags eða þjóðvegi í ríkiseigu. Komið hefur fyrir að láðst hefur að beita þessu ákvæði t.d. við deiliskipulag nýrra hverfa í þéttbýli. Hefur því jafnvel verið borið við að þetta ákvæði gildi ekki um þjóðvegi, þ.e. að þeir séu ekki ætlaðir til almannaþarfa með sama hætti og götur. Augljóst misræmi skapast við þetta hvað snertir gæslu almannahagsmuna og með því að eigendur landspildna sem skipulag beinist að sæta ekki sömu skilyrðum hvað þetta varðar eftir því hvort ráðstafa á landi undir götu í eigu sveitarfélags eða þjóðveg í þéttbýli.

Tillaga:

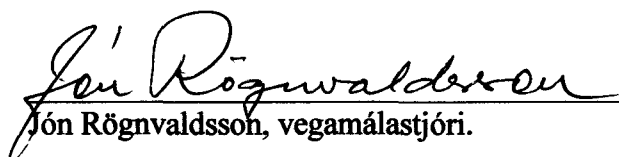
Til að taka af öll tvímæli um að samræmi sé í framkvæmd, til að tryggja almannahagsmuni og jafnræði er lögð til eftirfarandi breyting á 39. gr.:

Í upptalningu á eftir orðinu „*götur*“ verði bætt við orðinu „*þjóðvegi*“ .

Til viðbótar við framangreindar breytingatillögur viljum við koma þeirri skoðun á framfæri að full þörf er á því setja inn í löginn sérstök ákvæði um skipulag á höfuðborgarsvæðinu. Þetta mætti gera annaðhvort í VI. kafla laganna með því að gefa svæðisskipulagi höfuðborgarsvæðisins aukið vægi eða með því að setja sérstök ákvæði um aðalskipulag fyrir höfuðborgarsvæðið í VII. kafla laganna.

Vegagerðin óskar eftir því að athugasemdir þessar verði teknar til skoðunar við umfjöllun um frumvarpið. Að öðru leyti eru ekki gerðar athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst,

Jón Rögnvaldsson, vegamálastjóri.